

Nora Toneelgroep Amsterdam

★★★★★

Zo'n ijzig wit licht komt van het toneel de zaal in, dat het je al op voorhand koud om het hart slaat. Bewoonster Nora kan nog zo verrukt tussen de spierwitte wanden kirren hoe knus en gezellig haar huisje is, er is niemand op of buiten het podium die dat gelooft.

In zijn encensering van Henrik Ibsens 'Nora' (1879) maakt regisseur Thibaud Delpout het zijn toeschouwers erg lastig dichtbij te komen. Het is niet alleen de kille ambiance, maar zeker ook het nadrukkelijk bestudeerde spel dat je op afstand zet. Zo opzichtig spelen Nora en echtgenoot Torvald het spelletje van het dominante mannetje, dat autoritair gebiedt en straft, en het kindvrouwtje, dat met krullend pruillipje om snoepjes vraagt voor gehoorzaamheid, dat het eerder opgelegd pandoer lijkt dan een ingesleten patroon. Eerder lachwekkend dan tragisch.

Dat dit almaar dartel over de grond rollebollende en haar welgevormde benen spreidende 'leeuwerikje' ten slotte tot het inzicht komt dat zij nooit voor vol is aangezien en – na acht jaar huwelijk en drie kinderen! – huis en haard verlaat om haar eigen weg te vinden, wekt dan meer verbazing dan begrip.

Voor Delpout betekent 'Nora' een volgende stap in zijn zoektocht naar een moderne omgangsvorm met de toneelklassiekers. Net als in 'Freule Julie' vorig seizoen gaapt er echter een enorme leegte tussen vorm en inhoud. Het is vooral Delpouts cerebrale aanpak die het menselijke in de relaties buitensluit. Fnuikend ook voor de andere personages en hun belang voor de intrige.

Krogstad, die aan Nora heimelijk geld heeft geleend en haar chanteert met een juridische misstap, als een op een vampier lijkende griezels langs de wand te laten schuiven, of dr. Rank, Nora's trouwste vriend, slechts als een malloot in een veel te grote duffel te laten gekschren, grenst aan het karikaturale. Geen wonder dat, na de toenadering van zijn vroegere geliefde Kristine, Krogstads onverwacht dramatische volzin 'nooit eerder ben ik zo onvoorstelbaar gelukkig geweest' gelach uitlokt.

Het is dat Ibsens ijzersterke tekst en plot de voorstelling toch nog enige spanning verlenen. En het is dat Halina Reijn met een tomeloze energie haar veelkantige acteertalent meet met alle facetten van No-

ra's wispelturige gedrag. Verder blijft 'Nora' te veel een gekunsteld toneelspel, een parodie haast met ditmaal misplaatst gezwollen muziek, ontgaan bovendien van een maatschappijkritische laag, die ook de hedendaagse toeschouwer dwingt stelling te nemen.

Hanny Alkema

Tournee t/m 7-2-2013. Info: www.tga.nl

*Het is dat Ibsens
ijzersterke tekst en
plot de voorstelling
toch nog enige
spanning verlenen*

Halina Reijn en Thomas Ryckewaert in 'Nora'.

FOTO JAN VERSWEYVELD